

momentum
wheels for humanity

Новації та зміни в законодавстві з питань інвалідності

ухвалені акти та оприлюднені новини протягом
грудня 2025 року – січня 2026 року

14 січня 2026 року
м. Київ

RESULTS FOR
DEVELOPMENT

project
HOPE

Національна Асамблея
людей з інвалідністю
України

Державний бюджет України на 2026 рік

У Законі України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» передбачено 56,8 млрд грн (+11,6% до 2025 року) на заходи з підтримки людей з інвалідністю, виконання яких забезпечуватимуть Мінсоцполітики, Мінветеранів, МОЗ, МОН та Мінмолодьспорт.

Акти та проєкти актів Верховної Ради України

Основні напрями фінансування для підтримки осіб з інвалідністю в держбюджеті-2026:

- підтримка людей з інвалідністю — **41,1 млрд грн** (+6,3 млрд грн порівняно з 2025 роком), які буде спрямовано на забезпечення допоміжними засобами реабілітації, протезування, надання соціальних послуг, виплати різних видів допомог.
- підтримка ветеранів, які отримали інвалідність внаслідок війни — **7,5 млрд грн** (+1,3 млрд грн до 2025 року) для компенсаційних виплат за житло, розвиток спорту ветеранів, різноманітних доглядових, реабілітаційних і психологічних програм;
- медична підтримка — **6,4 млрд грн** — закупівля ліків, ендопротезів, медичних виробів для слухопротезування;
- підтримка людей з особливими освітніми потребами – **450 млн гривень**.

З 1 січня 2026 року набув чинності Закон України № 4219 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права осіб з інвалідністю на працю» (5344-д)

Акти та
проєкти
актів
Верховної
Ради
України

Як реалізувати своє право
НА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

- На виконання Закону України № 4219 органам влади ще треба затвердити близько 20 нормативних актів.
- Щоб шлях до роботи був простішим і зрозумілішим, НАІУ у співпраці з Міжнародною організацією з міграції підготували готовий [інформаційний буклет «Як реалізувати своє право на працевлаштування»](#).

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пільг з оплати проїзду та деяких інших пільг» (реєстр. № 5651-2 від 25.06.2021)

Акти та проекти актів Верховної Ради України

- **Законопроект № 5651-2** позбавляє мільйони людей з інвалідністю разом із іншими вразливими категоріями громадян, зокрема пенсіонерів, чорнобильців, багатодітних родин (за виключенням ветеранів війни) права на пільговий проїзд, оскільки передає обов'язок фінансування такого перевезення на органи місцевого самоврядування без будь-яких фінансових ресурсів, мінімальних та адекватних нормативів перевезення;
- **Законопроект № 5651-2** підготовлений Комітетом ВРУ соціальної політики до другого читання та включений до порядку денного Парламенту на поточному тижні.

**Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України
"Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з
дитинства та дітям з інвалідністю" щодо формування комплексної
державної підтримки та підвищення соціальних гарантій для сімей
з особами з інвалідністю» (реєстр. № 14191 від 05.11.2025)**

**Акти та
проекти
актів
Верховної
Ради
України**

- **Законопроект № 14191** 18 грудня 2025 року прийнято за основу з урахуванням пропозицій Комітету із доопрацюванням положень відповідно до ч.1 ст.116;
- Павла Ждана включено до складу робочої групи з доопрацювання **Законопроекту № 14191**;
- 13 січня 2026 року відбулося перше засідання робочої групи з доопрацювання **Законопроекту № 14191**.

**Урядовий проєкт Кодексу про захист державності,
незалежності
та статус захисників держави (реєстр. № 14265 від 28.11.2025)**

та

**депутатський проєкт Кодексу про захист державності,
незалежності та статус захисників держави (реєстр. № 14265-1
від 17.12.2025)**

**Акти та
проєкти
актів
Верховної
Ради
України**

- Обидва проєкти кодексів зводять права та гарантії ветеранів війни та не підтримуються НАІУ;
- НАІУ спрямувало листи Мінсоцполітики та Мінветеранів, а також ветеранським організаціям щодо не підтримки урядового проєкту кодексу;
- Аллу Куцу включено до складу робочої групи з доопрацювання цього проєкту кодексу;
- Завтра перше засідання даної робочої групи.

Уряд схвалив проєкт Трудового кодексу та подав його на розгляд до Верховної Ради

Прикметно, що до проєкту Трудового кодексу України перенесено всі чинні права та гарантії щодо людей з інвалідністю. **Це була довга та складна адвокація НАІУ.**

Акти та проєкти актів Верховної Ради України

Проєкт Трудового кодексу передбачає, зокрема:

- цифровізацію трудових відносин, прирівнювання електронних документів до паперових та можливість укладення трудового договору в електронній формі;
- систематизацію та розширення видів трудових договорів, щоб легалізувати формати роботи, які вже використовуються на ринку;
- запровадження чітких ознак трудових відносин для зменшення правової невизначеності та тінізації;
- прозорий підхід до визначення мінімальної заробітної плати, зокрема погодинного та місячного виміру і формули розрахунку, узгодженої з міжнародними стандартами.

З 1 січня 2026 року набули чинності зміни до Порядку забезпечення допоміжними засобами реабілітації людей з інвалідністю (у т.ч. дітей) та інших окремих категорій населення

Акти та
проєкти
актів
Верховної
Ради
України

- Національна Асамблея людей з інвалідністю України (НАІУ) спільно з Міжнародною організацією з міграції підготували ще один буклет — [«Як отримати допоміжні засоби реабілітації \(ДЗР\)»](#).

Урядові рішення

Постановою Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2025 р. № 1632 затверджено [Порядок реалізації експериментального проєкту щодо автоматичного взяття на військовий облік призовників, військовозобов'язаних та резервістів.](#)

Згідно з цим порядком, з 2026 року запроваджується автоматична процедура взяття на військовий облік. При цьому люди з інвалідністю можуть подавати документи про свою інвалідність до ВЛК і не проходити безпосередньо відповідний медичний огляд.

В такому разі постанова ВЛК приймається без присутності людей з інвалідністю та без проведення медичного огляду на основі поданих документів та/або відомостей про результати медичних оглядів, що проводяться з метою визначення придатності до виконання військового обов'язку, наявних в електронній системі охорони здоров'я.

Відомості про наявність інвалідності вносяться до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів шляхом електронної інформаційної взаємодії між інформаційно-комунікаційними системами за запитом людини з інвалідністю через електронний кабінет призовника, військовозобов'язаного, резервіста.

**Акти та
проєкти
актів
Кабінету
Міністрів
України**

Урядові рішення

**Акти та
проекти
актів
Кабінету
Міністрів
в
Україні**

Постановою Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2025 р. № 1662 затверджено зміни до [Порядку забезпечення допоміжними засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення](#). Цими змінами, зокрема передбачено забезпечення дороговартісними протезами та ортезами дітей з інвалідністю та дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, а також цивільно постраждалих людей. Також постановою передбачено надання двох різних підвидів багатофункціональних крісел колісних для дітей з інвалідністю.

Постановою Кабінету Міністрів від 17 грудня 2025 р. № 1672 затверджено [перелік показників сплати внеску на підтримку працевлаштування людей з інвалідністю](#). Цей документ затверджено на виконання закону № 4219 (законопроект № 5433-д). Нагадаю, що спочатку адміністрування внеску на підтримку працевлаштування людей з інвалідністю здійснюватиметься Державною податковою службою та її територіальними органами, а надалі дану функцію буде передано Пенсійному фонду України та його територіальним органам.

Урядові рішення

Акти та проєкти актів Кабінету Міністрів в Україні

Постановою Кабінету Міністрів від 17 грудня 2025 р. № 1673 затверджено [Принципи, критерії і межі розумного пристосування та універсального дизайну](#). Документом визначено, що ці принципи, критерії і межі розумного пристосування та універсального дизайну застосовуються під час надання послуг у сфері охорони здоров'я, соціальній, освітній сферах, сфері зайнятості, під час працевлаштування осіб з інвалідністю та в інших сферах суспільного життя.

Постановою Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2025 р. № 1684 затверджено [Порядок призначення і виплати грошової компенсації за переобладнання легкового автомобіля для керування людиною з інвалідністю або особою з обмеженнями повсякденного функціонування](#). Цим Порядком передбачена можливість подання заяви (особисто, через портал «Дія» чи Мінсоцполітики) до територіальних відділень Фонду соцзахисту інвалідів протягом трьох місяців з дня реєстрації авто для отримання грошової компенсації за переобладнання авто, виплату її в розмірі до 50 000 грн, та право на повторну компенсацію через 7 років або у разі втрати авто.

Урядові рішення

Акти та проєкти актів Кабінету Міністрів в Україні

Постановою Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2025 р. № 1721 затверджено зміни до [Порядку встановлення зв'язку інвалідності з пораненнями чи іншими ушкодженнями здоров'я](#). Цими змінами, зокрема скасовано заборону встановлення цивільним особам зв'язку інвалідності з пораненнями чи іншими ушкодженнями здоров'я від вибухонебезпечних предметів (крім випадків, коли такі території були деокуповані), якщо відповідні ушкодження здоров'я від вибухонебезпечних предметів сталися на території населеного пункту, розташованій в межах тимчасово окупованих Російською Федерацією територій.

Постановою Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2025 р. № 1783 затверджено [Порядок відшкодування витрат на харчування дітей, які потерпіли від Чорнобильської катастрофи та навчаються у закладах професійної, фахової передвищої освіти, розташованих на територіях радіоактивного забруднення, а також дітей з інвалідністю, пов'язаною з наслідками Чорнобильської катастрофи, які навчаються у закладах професійної, фахової передвищої освіти, розташованих поза територіями радіоактивного забруднення](#). Отримувачами відшкодування витрат на харчування здобувачів освіти є заклади освіти. Відшкодування витрат на харчування здійснюється Пенсійним фондом України.

Заходи/ події, які стосуються людей з інвалідніст ю

- **НАІУ направило листа до Мінсоцполітики з приводу критично важливого питання — наслідків, які виникли у зв'язку з ухваленням постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2025 р. № 1172, що з-поміж іншого внесла зміни до постанови Уряду № 1040, яка регламентує механізм призначення та виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі.**
- **Продовжуємо спостерігати шалені затримки з призначенням та виплатою ПФУ всіх видів допомог — наслідки передачі до ПФУ невластивих функцій у вигляді 40 допомог, які раніше призначалися органами соціального захисту.**

Вивчаємо цю ситуацію та готуємо можливу реакцію НАІУ з цього приводу.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

Ця презентація стала можливою завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Уряд США. Зміст є відповідальністю Моментум Вілз фор Хьюменіті і не обов'язково відображає погляди Уряду США.

